Qulqullinna Qalbii-Kutaa 2ffaa

Description

Yeroo darban keessa dhibeewwan qalbii tuttuuquf yaalle turre. Muraasa isaani maqaa dhoofne turre. Qalbiin yeroo hundaa karaa adda addaatin dhukkubsatti. Garuu qaamni yeroo hundaa kan dhibamu osoo hin taâ€™in yeroo muraasa. Namni dhibee qalbiitin duâ€™ee dhumni/gaâ€™uumsi isaa nama sodaachisa akkuma kutaa 1ffaa keessatti jenne. Namni dhibee qaamatin duâ€™ee yoo qalbiin isaa qulqulluu taate malkaaâ€™inna olâ€™aanaa galmaan gaha. Aalimoonni tokko tokko akkana jedhu,â€• Dhibeen qalbii azaaba(adabbii) Rabbiiti, dhibeen qaamaa immoo rahmata Rabbiiti.â€• Sababni isaas dhibeen qaama cubbuu namarraa haaqa, dhibeen qalbii immoo cubbuu/badii namatti dabala. Qalbiin namticha yoo dhibamte namtichi cubbuu irratti cubbuu biraa hojjata. Kanaafu qalbii teenya qulqulleessuf carraaqun buâ€™uura milkaaâ€™inna fi gammachuu jiruu fi jireenya keenyati. Yeroo ammaa baayâ€™een keenya qalbii koo qulqulludha jenna malee dhibamte jenne qorsa itti barbaaduf hin fiignu. Tolee mee ammallee dhibee qalbii waliin mariâ€™achuu itti haa fufnu.

Munaafiqummaa
Munaafiqummaa jechuun fuula lama taâ€™uu, garagaltoo lama taâ€™uu. As yoo dhufu nama kana fakkaachu, achi yoo dhaqu nama san fakkaachu. Keessi wanta hadhaa fi badaa osoo yaadu arrabaan nama sobuu. Keessi isaa hadhaa fi summiin kan guuttamee osoo taâ€™ee jiru arrabni isaa immoo akka sukkaraa miâ€™aawa. Ijjannoo fi kaayyoo gadii dhaabbataa hin qabu. Yeroo hundaa bakka faydan duniyaa jirtutti fiiga. Daangaa Rabbii fi gabroota Isaa eegutti haajaa hin qabu. Ani qofti haa argadhu,ani qofti haa jiraadhudha. Dhugumatti dhibeen munaafiqummaa dhibee hamaadha. Baayâ€™een keenya munaafiqummaa ofirratti hin beeknu.

Mallatoollen Munaafiqaa maal faâ€™a?
Abu Hureeyran(RA) akka gabaasanitti Ergamaan Rabbii (SAW) akkana jedhan:
Ø¢ÙŠÙŽØ©Ù• Ø§Ù„Ù’Ù Ù•Ù†ÙŽØ§Ù•Ù•Ù‚Ù• Ø«ÙŽÙ„Ø§ÙŽØ«ÙŒ Ø¥Ù•Ø°ÙŽØ§ Ø-
ÙŽØ¯Ù‘ÙŽØ«ÙŽ ÙƒÙŽØ°ÙŽØ¨ÙŽØŒ ÙˆÙŽØ¥Ù•Ø°ÙŽØ§ ÙˆÙŽØ¹ÙŽØ¯ÙŽ Ø£ÙŽØ®Ù’Ù„ÙŽÙ•
ÙŽØŒ ÙˆÙŽØ¥Ù•Ø°ÙŽØ§ Ø§Ø¤Ù’ØªÙ•Ù Ù•Ù†ÙŽ Ø®ÙŽØ§Ù†ÙŽ
â€œ**Mallattoolen munaafiqa sadii: Yommuu dubbatuu ni soba, yommuu waadaa seenu, (waadaa) ni diiga, yommuu amanamuu ni gana, ni kaada** (amaanaa yoo itti kennite si hin deebisu, â€˜natti hin kennineâ€™ jedhe si gana.)â€• Sahih Al-Bukhaari 33
â€œMunaafiqni yommuu nama waliin mormuu amala fafee fi gadhee agarsiisa. Nama arrabsa.â€• Namoonni akka isaanitti hin aarref yookiin akka itti gammadaniif yommuu sobu Rabbiin kakata.(ilaali suuraa At-Towbaa 9:56,62)

Yommuu salaataf deemu ni rincica. Salaata yoo fedhe ni salaata yoo fedhe ni dhiisa.

إِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ يُخَٰدِعُونَ ٱللَّهَ وَهُوَ خَٰدِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوٓا۟ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ
قَامُوا۟ كُسَالَىٰ يُرَآءُونَ ٱلنَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ ٱللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾

â€œ**Dhugumatti munaafiqoonni Rabbiin ganu. Innis (mindaa dalagaa isaanitif) isaan gana. Yeroo gara salaata kaâ€™an taatiyaahaa(rincicaa), nama agarsiifataa dhaabbatu. Xiqqoo malee Rabbiin hin faarsan (hin yaadatan)**.â€• Suuraa An-Nisaa 4:142

Munaafiqoonni wanta badatti ni ajaju wanta gaarii irraa ni dhowwu. Sadaqaa kennaa yommuu jedhaman yaada qabeenya keenya ni hirâ€™ata jedhu kuufachun kennu hin fedhan. Yoo kennanis fedhiin osoo hin taâ€™in jibbaa kennu. Rabbiin keessaa ala namaa beeku akkana nun jedha:

ٱلْمُنَٰفِقُونَ وَٱلْمُنَٰفِقَٰتُ بَعْضُهُم مِّنۢ بَعْضٍ ۚ يَأْمُرُونَ
بِٱلْمُنكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ ۚ
نَسُوا۟ ٱللَّهَ فَنَسِيَهُمْ ۗ إِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ هُمُ
ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٦٧﴾

â€œ**Munaafiqoonni dhiirati fi munaafiqoonni dubartii gariin isaani garii irraayi. Waan jibbamatti ni ajaju waan gaarii irraa immoo ni dhorgu. Harka isaanii (waa kennaa) irraa ni deeffatu. Rabbiin ni dagatan,Innis isaan ni dhiise. Dhugumatti munaafiqonni isaanumatu finciltoota.**â€• Suuraa At-Towbaa 9:67

Mallatoolle munaafiqummaa hanga kana erga hubanne, mataa keenya sakattaâ€™uun hin barbaachisu ree? Ani amala munaafiqa qaba moo hin qabu jennu of gaafachu fi amala san sirreessuf carraaqu nu barbaachisaa mitiree? Ani muâ€™umina qulqulluu amala munaafiqummaa hin qabne jenne yoo ardii irra deemne sheyxaanni nu gowwoomsaa jiraa jechuudha. Balaan munaafiqaan dhufu balaa hangana jedhamuu miti. Sababa munaafiqaatin ardiin ni maanxofti, Islaamni akka hin babalâ€™anne fi onnee namoota keessatti hidda akka hin qabanne taâ€™a, tokkummaan fi haqummaan akka hin uumamne gufuu taâ€™a. munaafiqni addunyaa aakiratti ni salphata.

Adabbiin Munaafiqaa maaliidha?
Addunyaa kanarratti munaafiqni qalbiin isaa goguu fi Islaama irraa fagaachun adabama. Dhugaa jiru arguu hin dandaâ€™u. Qalbiin isaa shakkiin tan guuttamtedha. Shakkiin shakkiirratti yoo dabalamee qalbii gogsa. Dukkana keessa akka raataâ€™an nama godha. Adabbiin aakiraa immoo kana caalaa.

إِنَّ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ فِي ٱلدَّرۡكِ ٱلۡأَسۡفَلِ مِنَ ٱلنَّارِ وَلَن تَجِدَ لَهُمۡ
نَصِيرًا ١٤٥

â€œ**Dhugumatti munaafiqoonni ibidda irraa sadarkaa gadii keessa taâ€™u. Tumsaas isaanif hin argitu.**â€• Suuraa An-Nisaa 4:145

وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ وَٱلۡمُنَٰفِقَٰتِ وَٱلۡكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ
خَٰلِدِينَ فِيهَاۚ هِيَ حَسۡبُهُمۡۚ وَلَعَنَهُمُ ٱللَّهُۖ وَلَهُمۡ عَذَابٞ
مُّقِيمٞ ٦٨

â€œ**Rabbiin munaafiqota dhiiraa, munaafiqota dubartii fi kaafirootaf ibidda Jahannam ishee keessatti kan hafan taâ€™anii beellameefi jira. Isheen isaanif gahoodha. Rabbiin isaan abaareera. Isaanif adaba itti fufatu jira.**â€• Suuraa At-Towbaa 9:68

Maddoota munaafiqummaa

Munaafiqummaan maddoota garagaraa irraa burquu dandaâ€™a. Isaan keessaa hundeen munaafiqummaa wallaalummaa, fedhii ofii jala deemu, cubbuu fi hiriyyaadha. Wallaalummaa yoo jennu amantii ofii sirnaan beeku dhiisu, barachuuf qophii taâ€™uu dhiisu, osoo carraan waaâ€™ee amantii ofii itti baratan baayâ€™ee taâ€™ee jiru â€˜Uff! Ani hin dandaâ€™u,yeroo hin qabu.â€™ Jedhanii dhiisu, jireenya aakiraa yeroo dheeraf turuu dhiisanii faaydama addunya jala fiigun amantii ofii irraanfachuu dhumarratti of irraanfachudha. Namni Islaama yoo beeke fi barate of beeka. Eenyummaa ofii kan beeku amanti kana yoo barateedha. Filoosofin yookiin tiyoorin gonkumaa qalbii teenya dhibeewwan garagaraa irraa fayyisuu keessatti shora wayitu hin taphatan. Yeroo ammaa haala nama gaddisisuun namoonni baayâ€™een barnoota ammayyaaf lubbuu ofii kennanii barnoota Islaama guutumaan guututti irraanfatu. Buâ€™aan isaan argatan maaliree? Goginsa qalbii ,dhiphinna sammuu , jireenya dukkanaa hordofuu fi kkf adabbii isaani taâ€™eef. Wallaalumman madda badiiti, dhibeedha.

Burqaan lammataa munaafiqummaa immoo fedhii ofii jala deemudha. Nafsiyaan wanta badaa fi gaarittis nama ajajji. Namni dandeetti fi filannoo wanta gaarii fi badaa addaan baasu kennameefi jira. Kana irratti dabalataan wantoota kanniin sirritti akka hubatuu fi daandii sirrii irra akka deemuf wahyiin (Ergaan Rabbirraa karaa Ergamtoota Rabbiitin) isaa ergamee jira. Karaan badaa fi gaariin, ibiddaa fi Jannatatti nama geessan isaaf ifa godhamee jira. Ergaa kana fudhachuu fi dhiisun filannoo isaati. Ergaa kana yoo fudhatee fi hordofe ni milkaaâ€™a. Garuu yoo dhiise fi fedhii ofii jala deeme adabbii hamaatu isa eeggata. Fedhii ofii jala deemun yookaa ergaa kana guutumaan guututti akka hin fudhanne nama dhoowwa yookiin immoo erga fudhatiini booda sirnaan akka hin hordofne nama taasisa. Fedhii darbitu tana guuttachuuf ergaa Rabbii miidhagaa kana maddittii achii dhiisa. Faaydaa addunyaa argachuuf amantii ofii gurgura. Faaydan yoo warra kaafiroota bira jiraatte isaanitti maxxana yoo warra Musliimota bira jiraatte immoo isaanitti maxxana. Takka as takkaa achi taâ€™a. Gadi dhaaba hin qabu. Qalbiin isaa

haafaâ€™insaa fi sodaan tan guuttamteedha.

Burqaan sadaffaa immoo cubbuudha. Cubbuu fi ifni beekumsa waliif diina. Tokko tokko balleessa. Bakka tokko waliin jiraachu hin dandaâ€™an. Namtichi yeroo hundaa cubbuu kan hojjatuu fi gara Rabbii kan hin deebine yoo taâ€™e qalbiin isaa ni daandiâ€™oofti,ni dukkanoofti. Ifa beekumsa akka hin fudhanne cubbuun ni haguuga. Cubbuun dhugaa akka hin hubanne fi hin fudhanne nama godha. Dirqama Rabbiin namarra kaaâ€™e akka hin hordofne gufuu hamaa namatti taâ€™a, akka gaaritti namatti ulfeessa. Shakkii fi dhamaâ€™iinsaf karaa bana. Namni Guyyaa Qiyaama kan kijibsiisu yookiin dhufaati ishii kan hin amanne sababa cubbuu/badii inni hojjatuuni. Cubbuun immoo qalbii /onnee haguuga.

â€œ**Guyyaa san kijibsiiftotaaf ee badii isaanii! Guyyaa Murtii kanneen kijibsiisaniif. Namni isa (Guyyaa Murtii) kijibsiisu hin jiru, daangaa darbaa, dillaawaa hunda malee. Yeroo keeyyattoonni Keenya isa irratti dubbifaman, â€˜Oduu warra duriiti.â€• jedha. Haa dhoorgaman! Wanti isaan hojjataa turan qalbii isaanii haguuge.**â€• Suuratu Al-Muxaffifin 83:10-14

Maddii afraffaan immoo hiriyyaadha. Hiriyyaan jireenya keessatti yookaa gara badiitti yookiin immoo gara gaariitti nama qajeelcha. Namoonni yeroo baayâ€™ee wanta hiriyyaan hojjatu hordofu. Hiriyyaan badaan qilee badiitti nama darba. Sababa hiriyyaatin haqa ibiddaa fi dhuma hamaa irraa isa bararuu dhiisa. Namni sababa hiriyyaatin imaana ofii dhaba. Hiriyyaan suuta suutan karaa qajeela irraa nama qola/buta. Hiriyyaan haqa akka hin hordofne gufuu namatti taâ€™a.

Rabbiin waaâ€™ee Munaafiqoota yommuu dubbatu akkana jedha:

وَإِذَا لَقُوا۟ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا۟ إِلَىٰ شَيَٰطِينِهِمْ قَالُوٓا۟ إِنَّا
مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِءُونَ ١٤

â€œ**Yeroo warra amanan qunnamaniis â€˜Nuti amanneera.â€™jedhu. Yeroo sheyxaanota (hoggantoota) isaani waliin kophaa baâ€™an immoo â€˜Dhugumatti nuti isin waliin jirra; nuti isaanitti qishnummaa (qoosa) godhuuf akkas goone â€˜ jedhu.**â€• Suuraa Al-Baqaraa 2:14

Qoricha Munaafiqummaa

Munaafiqummaan dhibee salphaa miti. Umar Ibn Al-Khaxxaab(RA) dhibee munaafiqummaatin of shakkuun Huzeeyfa(RA) kan galmeen munaafiqota isa bira jiru gaafataa ture. â€˜Maqaan kiyya galmee Munaafiqoota keessa ni jiraa sila?â€• jedhe Huzeeyfaa gaafata. Huzeeyfaniis â€œLakki hin jiru.â€• Jechaani ture. Dhibee kana ofirratti beekne fayyisuuf carraaqi gochuu qabna. Namni munaafiqa taâ€™ee gonkumaa dhibee kanarraa hin fayyuu jechuu keenya miti. Qoricha isa barbaachisu yoo argate ni fayya. Qorichi munaafiqummaa:

Beekumsa dhugaa barbaaduâ€“ beekumsi dhibee qalbii kamiyyuu fayyisuu dandaâ€™u beekumsa Qurâ€™aana fi Sunnah Ergamaa Rabbiiti(SAW). Qurâ€™aanni qalbii dhibamte kan fayyisuudha. Beekumsa kana argachuuf yeroo murteessufii, qalbii teenya akka fudhattuuf banaa gochuu , niyyaan (xiyyeefannoon) dhageefachuu yookiin dubbisuu, wanta baratame hojii irra oolchuf kakaâ€™umsa

qabaachu. Guyyaa guyyaan beekumsa waaâ€™ee Islaama dabalachuuf carraaqun nurra jira. Beekumsa kana yoo arganne kan baraaramnu. Hanga feene yeroo hin qabnu jenne haa yaadnu guyyaa tokko duniyaa tanna gannee ni deemna. Amanti keenya karaa adda addaatin barachuuf yeroo murteessufi qabna. Yeroo teknoolojiin akkanatti babalâ€™ate kanatti yoo amanti keenya barachuu dhiisne sababa Rabbiin fuunduratti dhiheessu hennu maalidhaa? Guyyatti vidiyoo Islaama tokko hanga dhumaa obsaa fi xiyyeefannoon haa ilaallu /dhageefannu yookiin kitaaba haa dubbisnu yookiin bakka daâ€™awan kennamutti haa hirmaannu. Yoo akkana goone Insha Allah dhukkuba qalbii irraa ni fayyina.

Cubbuu irraa fagaachuâ€“ akkuma durattu jenne cubbuun qalbii haguuga. Ifa akka hin agarre taasisa. Akkuma cubbuu irraa fagaannu fi gara Rabbii dhiyaachaa adeemnun akkasuma dhibee qalbii irraa fayyaa adeemna. Filmii fi moovin guyya guyyaan ilaallu qalbii teenya akkamitti hin jaamsinee, akkamitti hin dukaneessinee? Sobni, nama gowwomsuun, hanni fi kkf akkamitti hin gurraachesinee? Dhugumatti cubbuuwwan kunniin qalbii teenya ni gurraachessu, ni jaamsu, shakkiin qalbii akka haguugu taasisu, dandeetti dhugaa fi soba addaan baasu qancarsu. Dandeetti xinxalli fi ol fageessanii yaadu ajjeesa. Gabaabumatti cubbuu irraa yoo dheessine dhibee qalbii miidhu irraa nagaha baana.

Towbaa fi hojii gaggaariâ€“ qalbiin teenya cubbuu gargaraatin erga gurraachofte booda karaan nuti ishii ittiin dhiqnu fi miidhagsinuu towbaa (gara Rabbii dhugaan deebiâ€™u fi hojaa badaa san dhiisu) fi hojii gaggaari hojjachuudha. Towbaa fi hojii gagaarin baâ€™aa cubbuu namarraa buusa. Erga gara Rabbii deebine booda hojii badaa duraan hojjataa turre dhiisun gara hojii gaarii fiigudha. Towbanne yoo hojii gaarii hin hojjatin carraan gara hojii badaa sanatii deebiâ€™uu baayâ€™ee guddaadha. Towbachuun jireenya fafee duraan hordofaa turan dhiisanii boqonnaa haarawa jireenya gaarii banuudha. Hojii gaggaari hanga humna keenya kan hojjannuu yoo taane dhibee qalbii irraa insha Allah ni fayyina. Fakkeenyaf soomu, sirnaan (kushuâ€™an) salaatuf carraaqu, sadaqaa kennu, rakkattoota gargaaru fi kkf.

Hiriyyaa badaa irraa fagaachuâ€“ hiriyyaa gara zikrii Rabbiitti nu kakaasu qabaachu fi hiriyyaa gara baditti nu harkisuu irraa fagaachun dhibee munaafiqummaa irraa fayyuu ni dandeenya.

Tawwakula fi duâ€™aayi- Mataa keenya qofaan dhibee munaafiqummaa taâ€™ii kan biraa irraa of qulqulleessu hin dandeenyu gargaarsi Rabbii nu bira yoo hin jiraatin. Garuu dhibee keenya fayyisuuf yoo carraaqne, Rabbitti yoo hirkanne fi duâ€™aayi yoo goone Rabbiin akka nu gargaaru waadaa nu gale jira.

وَٱلَّذِينَ جَٰهَدُوا۟ فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا ۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَمَعَ ٱلْمُحْسِنِينَ ٦٩

â€œ**Warroota Nuuf qabsaaâ€™an- dhugumatti karaa Keenyatti ni qajeelchina. Dhugumatti Rabbiin warroota hojiiwwan gaggaarii hojjatan waliin jira.**â€• Suuraa Al-Ankabut 29:69
Yaa Rabbii qalbii teenya qulqulleessi.

Gudunfaa

Dhibee munaafiqummaa irraa qulqullaaâ€™uf yeroo hundaa of eeggannoon tarkaanfachuu qabna. Dhibeen kuni hamaa akka taâ€™e beekne qalbii teenya isarraa qulqulleessuf carraaqi addaan hin cinne taasisu qabna. Dhibee kanarraa qulqullaaâ€™uun sammuu keenyaa nageenya, jireenya keenyaf tasgabbii, kabaja keenyaf faaya taâ€™a. Munaafiqummaan nama salphisa. Namni hanga fedhe nama jalaa miliquuf haa tattaafatu garuu Rabbiin jala miliquu hin dandaâ€™u. Rabbiin yeroo hundaa akka nu argu beekne

keessa keenya ala caalaa bareechisuf carraaqu qabna. Alhamdulillah harâ€™aaf asirratti nu gaha torbaan hanga kutaa itti aanun walitti deebinutti Assalamu aleykum wa rahmatullahi wa barakaatuh. Hiikkan keeyyatoota Qurâ€™aana armaan olii â€˜Hiika Qurâ€™aana Kabajamaa Afaan Oromotinâ€™ irraa fudhatame.

Hubachiisa: qabiyyee website kanarratti argaman hayyama barreesatin ala yookiin madda osoo hin eerin guutuman guututti kopy paste gochuun yookiin maxxansuun dhowwadha.Warroonni osoo madda hin dhiheeyissin copy paste godhan hamilee barreessaa akka miidhu fi faayda namoonni argataa jiran akka dhabsiisa jiran beekun gocha kanarraa of haa qusatan. Karaa kaminuu share gochuun walii dabarsuun ni dandaâ€™ama madda eerun. Button Facebook, Google+, Twitter armaan gaditti argaman tuquun share walii gochuun ni dandaâ€™ama.

Date Created
February 27, 2016
Author
admin